

Obsah

Slovo na úvod	7
Borovský erb	10
Pravěk.	11
Borová a její okolí v době předhistorické . .	12
Borová a její historie	13
Geografická poloha	14
Nerostné suroviny v okolí Borové	14
Železné rudy	14
Nikl, měď, kobaltové rudy, ložiska	15
Klimatické poměry	16
Hydrologické poměry.	17
Půdní poměry.	17
Historie osídlení	18
Obyvatelstvo	20
Kostel v Borové	22
Požár fary roku 1862.	24
Požár chrámu Páně.	24
Oprava kostela	25
Boží muka – pod farou u „staré školy“ . . .	26
Kaplička sv. Jana Nepomuckého	26
Kříže v Borové a okolí	26
Blesk zabíjel	26
Posloupnost majitelů Borové.	28
Páni z Ronova a Přibyslavě	28
Období po husitských válkách – reformy v církvi	32
Polenské panství za vlády Žejdliců ze Šenfeldu (Zejdliců).	35
Vláda rodu Dietrichsteinů	39
Třicetiletá válka v našem kraji	41
Pohledský klášter za třicetileté války . . .	42
Žďárský klášter za třicetileté války . . .	43
Švédové na Moravě	43
Borová po třicetileté válce	44
Berní rula.	44
Povinný odběr soli	49
Postavení špitálu Ferdinandem knížetem z Dietrichsteina.	49
Panství po smrti knížete Františka Dietrichsteina	50
Historie, současnost a ukončení těžby rud v okolí Borové	53
Dolování a zpracování železné rudy	54
Novodobý geologicko-ložiskový průzkum . .	57
Doba panování Marie Terezie 1740–1780 . .	58
Válka o posloupnost	59
Zemětřesení – kobyly – hladomor	61
Pouti a posvícení za vlády Marie Terezie a Josefa II.	62
Doba poddanství – rychtář.	63
Vznik „železných krav“	64
Nedopatření, či nedbalost rychtářů?	69
Přeložení knížecích statků – úlevy v robotě	71
Konec poddanství.	72
Dějiny po roce 1848.	72
Udělení trhového práva	74

Školství, jeho počátky	76
Pokoutní školy a školy „trpěné“	77
Škola v Borové	80
Příjmy učitelů v borovské škole	82
Správa školy – patronát	86
Rok 1862 – odhalení pamětní desky na rodném domku K. H. Borovského	88
Válka Prusko – Rakouská 1866	92
Zřízení pošty	95
Světová výstava ve Vídni.	95
Sněhová kalamita v roce 1885	96
Odhalení pamětní desky Václavu Zelenému roku 1886	96
Borovský požár dne 10. září 1886	98
Další požár	99
Stavba nové školy roku 1887.	101
Svěcení nové školy roku 1888	102
Školní knihovna – žákovská a učitelská . .	104
Dobrodinci školy	104
Jak to bylo s výběrem úroků z testamentu . .	106
Založení hasičského sboru	107
Čtyřicetileté výročí panování Jeho Výsosti císaře Františka Josefa I. roku 1888	112
Úmrtí korunního prince Rudolfa	112
Smrt císařovny	112
Povodeň roku 1890 – (1. až 4. září).	113
Jubilejní výstava roku 1891 v Praze.	114
Oslavy 300. výročí narození Jana Amose Komenského roku 1892	114
Cech řeznický – masné krámy	114
Propinační a výčepní živnosti v Borové do konce 19. století	116
Borovský pivovar a mlýn – jejich historie a osud	118
Pivovarství v českých zemích za starého Rakouska – Uherska.	118
Život na staročeském pivovaru	120
Sladování.	120
Ledování	121
Požahování sudů.	122
Průběh války.	122
Mlýn v Borové	124
Vinopalna v Borové.	126
Olejna v Borové	127
Špýchar v Borové	127
Domácí průmysl	128
Tkalcovství	128
Dvořáci a život v Borové v 19. století	130
Manifestační pouť do Borové – 20. srpna 1899	132
Odhalení pomníku Karla Havlíčka Borovského roku 1901	133
Rok 1903 – Spořitelní a záložní spolek pro Borovou	135
Rok 1906 – Padesáté výročí Havlíčkova úmrtí	135
Kostel ve dvacátém století	138
Odebrání zvonů pro válečné účely 21. září 1916	138

Rekvizice varhanových píšťal	139	Mnichovská zrada	189
Vyvláštění farních polí	139	1943–1944 příchod partyzánů	191
Svěcení nových zvonů roku 1925	139	Rok 1945	191
Rok 1936 – svaté biřmování	140	Oslavy v Borové v roce 1946	192
Nový hřbitov	141	Další velká změna v Borové	195
Císařské manévry – krev následníka trůnu	142	Zabírání domů po vystěhovaných občanech	
I. světová válka	146	v pohraničí	195
Rok 1915	149	Rok 1947	195
Rok 1916	149	Škola po roce 1948 – změny	195
Zájezd českých novinářů do Borové		Školní výstava	196
29. a 30. července 1916	150	Zřízení místního rozhlasu	196
Původce myšlenky Havlíčkova pomníku		Svátek matek	196
v Borové zemřel	150	Rok 1950	197
Rok 1917	152	Pionýrská organizace, Jiskry	197
Českoslovenští legionáři na frontách		Rok 1951 – 30 let trvání školy II. stupně . .	198
I. světové války	153	Školní rok 1950–1951	198
Konec války – rok 1918.	157	Rok 1954–55	199
Neuskutečněný projekt dráhy		Rok 1951	200
Chotěboř–Přibyslav–Polná	156	Stěhování kříže u školy	200
Rok 1920	156	Úmrtí prezidenta Dr. Edvarda Beneše . . .	200
Život v Borové na přelomu dvacátého století	156	Soudní procesy 1948–52	200
Výroba vlasových sítěk	163	Rok 1949 – počátek 1. pětiletky	202
Prodejna Bukovský	164	ROK 1951 – Oslavy 130. výročí	
Výroba froté zboží v Havlíčkově Borové . .	165	narození Karla Havlíčka Borovského	202
Bavlnářské závody VEBA		Rok 1953	202
– provoz Havlíčkova Borová	167	Peněžní reforma	203
Rok 1921	168	Rok 1955	203
Rok 1922	170	Velké manévry	203
Rok 1923	170	Rok 1956 – 135. výročí narození	
Rok 1926	170	a 100. výročí úmrtí K. H. Borovského	203
Voda a obecní vodovod	171	Rok 1965 – Byl tu Ivan Hrozný	204
Vichřice a lesní polom roku 1930	172	Rok 1968	205
Rok 1931 – 5. a 16. srpen		Vyhlášení Chráněné krajinné oblasti	
– Otevření Havlíčkova muzea v Borové . . .	176	Žďárské vrchy v roce 1970	205
Kuratorium rodného domku Havlíčkova		Rok 1971	208
v Borové	177	Rok 1980	208
Knihovna – aneb jak se v Borové četlo . . .	178	JZD – vznik a vývoj	209
Škola mezi dvěma válkami	178	Mezinárodní den dětí	211
Rok 1936	179	Rok 1982	211
Rok 1938	179	Rok 1983 – rozmary počasí	211
Zřízení újezdni měšťanské školy	179	Rok 1985	211
Rok 1940–41	180	Rok 1986 – 12.–14. září oslava 165. výročí	
Rok 1942	180	narození K. H. Borovského	212
Změny ve školství za protektorátu	181	Rok 1988	212
Vyučování po květnových událostech 1945 .	181	Rok 1989 – 700 let Havlíčkovy Borové	213
Rok 1927	182	17. 11. 1989 – Sametová revoluce	213
Rok 1921 – založení Sokola v Borové	182	Karel Havlíček Borovský	214
Rok 1960	185	Václav Zelený	225
Rok 1931	186	Václav Vladimír Zelený	226
Rok 1932	186	Josef Zelený	226
Živnostenská společenstva Borová		Páter Jan Vrabec	226
u Přibyslavi rok 1939–1942.	187	Jan Pátek	227
Rok 1935	188	Filip Dobrovolný	227
Odstoupení presidenta T. G. Masaryka		Viktor Dobrovolný	228
– volba nového prezidenta	188	Josef Stránský	228
Rok 1937 – úmrtí T. G. Masaryka	188	František Dejmal	230
Rok 1938 – Pád letadla	188	Nemovitě kulturní památky	
Rok 1938	188	v Havlíčkově Borové	231

Peršíkov	233
Z historie obce	233
Další historie obce	238
I. světová válka	240
Vyhlášení samostatné republiky	240
Elektrifikace obce	240
Hospodářská krize	241
Založení hasičského sboru	241
Postavení hasičské zbrojnice	241
25. výročí trvání hasičského sboru	241
Stavba silnice	241
Kaplička	242
Honební společenstvo	242
Expositura školy v Peršíkově – stavba nové školy	242
II. světová válka	244
Začátek družstevnictví v Peršíkově	247
Železné Horky	248
Počátky zdejšího železářství – jeho vývoj	251
Po husitských válkách	252
Dýmačky – pokrok v metalurgii železa	256
Získávání železné rudy a dřevěného uhlí	257
Technika výroby v dýmačkách	258
Rozsah výroby, výrobky	260
Zaměstnanci dýmaček a jejich mzdy	261
Prodej výrobků	263
Z další historie obce	265
Horní dvůr	265
Fusmühle – Liščí mlýn – Březinů	268
Dolní horecký mlýn	268
Horecké posvícení	269
Drahota v roce 1908	269
Sítkování a tkalcovství	270
Lihovar	270
Neuskutečněný projekt – dráha	271
Vojenské manévry	271
Příchod I. světové války	272
Podpora	273
Nezvěstní	273
Rekvizice	274
Rozmary počasí	275
Vyhlášení samostatnosti	275

Samostatnost Železných Horek	276
Škola	276
Hasičský sbor	277
Kaplička Nanebevzetí Panny Marie	278
Rozlučkový kříž	279
Kříž rodiny Zelených	279
Honební výbor	279
Elektrifikace obce	279
Lesní družstvo Železné Horky	279
Vznik pastevního družstva v Železných Horkách	280
Sčítání lidu	281
Otevření kamenolomu	281
Slavnost zrušení roboty	281
Strojní družstvo – vznik JZD	282
Dvě o Havlíčkovi	283
Vlasta Pittnerová	284
Jak pan otec Janata poznal Havlíčka	285
Dva topoly (podle skutečného životního příběhu z roku 1886)	289
Smírčí kámen na Peperku	290
Na Cikánce	292
Návštěva (skutečný příběh ze života)	293
Pověst o zlém správci „Šokrovi“	293
Pověst o utopené svatbě	294
O borovském vodníkovi	295

ZÁVĚR	297
-----------------	-----

SUMMARY – (RESUMÉ)	300
------------------------------	-----

Použité prameny	303
---------------------------	-----

Vysvětlivky	307
-----------------------	-----

Jmenný rejstřík	308
---------------------------	-----

Přehled měn v Čechách a na Moravě v letech 1750–1953	312
---	-----

Obrazová příloha	319
----------------------------	-----